भ्रामणं वायुबीजेन यथानुक्रमयोगतः।
तन्मन्त्रं यन्त्र आलिख्य सिद्धकर्पूरकुङ्कुमैः।
उशीरचन्दनाभ्यान्तु मन्त्रं संग्रथितं लिखेत्।
चीराज्यमधुतोयानां मध्ये तल्लिखितं भवेत्॥
पूजनाज्जपनाद्धोमात् भ्रामितः सिद्धिदो भवेत्
भ्रमितो यदि न सिद्धः स्याद्रोधनं तस्य कारयेत्
सारस्वतेन बीजेन संपुटीकृत्य संजपेत्।
एवं रुद्धे भवेत् सिद्धो न चेदेतदशीकुरु॥
अलक्तचन्दनं कुष्ठं हरिद्रा मादनं शिला।
एतैस्तु मन्त्रमालिख्य भूर्ज्जपत्रे सुशोभने।
धार्य्यकण्ठे भवेत् सिद्धः पीड़नं वास्य कारयेत्॥
अधरोत्तरयोगेन पदानि परिजप्य वै।
ध्यायेच्च देवतां तद्वत् अधरोत्तररूपिणीम्॥
विद्यामादित्यदुग्धेन लिखित्वाक्रम्य चाङ्घ्रिणा
तथाभूतेन मन्त्रेण होमः कार्य्यो दिने दिने॥
पीड़ितो लज्जयाविष्टः सिद्धः स्यादथ पोषयेत्।
बालायान्त्रितयं बीजं आद्यन्ते तस्य योजयेत्॥
गोक्षीरमधुनालिख्य विद्यां पाणौ विभावयेत्।
पोषितोऽयं भवेत् सिद्धो न चेत् कुर्व्वीत शोषणम्॥
हाभ्यान्तु वायुबीजाभ्यां मन्त्रं कुर्य्याद्विदर्भिणम्
एषा विद्या गले धार्य्या लिखित्वा वरभस्मना॥
शोषितोऽपि न सिद्धः स्यात् दहनीयोऽग्निबीजतः।
आग्नेयेन तु बीजेन मन्त्रस्यैकैकमक्षरम्॥
आद्यन्तमध ऊर्द्ध्वञ्च योजयेद्दाहकर्म्मणि।
ब्रह्मवृक्षस्य तैलेन मन्त्रमालिख्य धारयेत्॥
कण्ठदेशे ततो मन्त्रः सिद्धः स्याच्छङ्करोदितम्।
इत्येतत् कथितं सम्यक् केवलं तव भक्तितः॥
एकेनैव कृतार्थः स्याद्बहुभिः किमु सुव्रते॥"
इति तन्त्रसारः॥ *॥

सिद्धिविशिष्टः। स च चतुस्त्रिंशद्विधः। यथा,—
"चतुस्त्रिंशद्विधः सिद्धः सर्व्वकर्म्मोपकारकः।
तमुपैति स्वयं सिद्धं भक्तस्तं नैव वाञ्छति॥
द्वात्रिंशद्विधं सिद्धं सर्व्वसाधनकारणम्।
मन्मुखात् श्रूयतां नन्द सिद्धमन्त्रं गृहाण च॥
अणिमा लघिमा प्राप्तिः प्राकाम्य महिमा तथा
ईशित्वञ्च वशित्वञ्च तथा कामावसायिता॥
दूरश्रवणमेवेति परकायप्रवेशनम्।
मनोयायित्वमेवेति सर्व्वज्ञत्वमभीप्सितम्॥
वह्निस्तम्भं जलस्तम्भं चिरजीवित्वमेव वा।
वायुस्तम्भं क्षुत्पिपासानिद्रास्तम्भनमेव च॥
कायव्यूहञ्च वाक्सिद्धं मृतानयनमीप्सितम्।
सृष्टीनां कारणञ्चैव प्राणाकर्षणमेव च॥
प्राणानाञ्च प्रदानञ्च लोभादीनाञ्च स्तम्भनम्।
इन्द्रियाणां स्तम्भनञ्च बुद्धिस्तम्भनमेव च॥"
इति ब्रह्मवैवर्त्ते श्रीकृष्णजन्मखण्डे।७८।२०-२८

सिद्धकः, पुं, (सिद्ध इव। इवार्थे कन्।) सिन्धुवारः। शालः। इति राजनिर्घण्टः॥ (यथा, सुश्रुते। ५। ३।
"धवाश्वकर्णासनपारिभद्रां
सपाटलाः सिद्धकमोचकौ च॥")

सिद्धकामेश्वरी, स्त्री, (सिद्धा कामेश्वरी।) कामाख्यायाः पञ्चमूर्त्तान्तर्गतप्रथममूर्त्तिः। तस्या रूपं यथा, कालिकापुराणे ६१ अध्याये।
"रविशशियुतकर्णा कुङ्कुमापीतवर्णा
मणिकनकविचित्रा लोलकर्णा त्रिनेत्रा।
अभयवरदहस्ता साक्षसूत्रप्रशस्ता
प्रणतसुरवरेशा सिद्धकामेश्वरी सा॥
अरुणकमलसंस्था रक्तपद्मासनाख्या
नवतरुणशरीरा मुक्तकेशी सुहारा।
शवहृदि पृथुतुङ्गस्तन्ययुग्मा मनोज्ञा
शिशुरविसमवस्त्रा सिद्धकामेश्वरी सा॥
विपुलविभवदात्री स्मेरवक्त्रा सुकेशी
दलितकरकदन्ता सासिचन्द्रावतंसा।
मनसिजहृदिस्था योनिमुद्रालसन्ती
पवनचलनशक्ता संस्तुतस्थानभागा॥"

सिद्धगङ्गा, स्त्री, (सिद्धा गङ्गा। 'क्वचित् सिद्धजनाकीर्णां पश्य मन्दाकिनीं नदीम्।' रामा० २। ९५।८। इत्युक्तेः सिद्धसेविता गङ्गा इति वा।) मन्दाकिनी। इति जटाधरः॥

सिद्धजलं, क्ली, (सिद्धं पक्वं जलं यत्र।) काञ्जिकम्। इति हारावली॥ (सिद्धं जलमिति।) पक्वारि च॥

सिद्धदेवः, पुं, (सिद्धो देवः।) शिवः। इति शब्दरत्नावली॥

सिद्धधातुः, पुं, (सिद्धो धातुः।) पारदः। इति त्रिकाण्डशेषः॥

सिद्धपीठः, पुं, (सिद्धः पीठः।) सिद्धस्थानम्। यथा—
"जातो लक्षबलिर्यत्र होमो वा कोटिसंख्यकः।
महाविद्याजपः कोटिः सिद्धपीठः प्रकीर्त्तितः॥"
इति तन्त्रम्॥

सिद्धपुरं, क्ली, (सिद्धं पुरम्।) भूगोलस्याधोदेशविशेषः। यथा,—
"लङ्का कुमध्ये यमकोटिरस्याः
प्राक्पश्चिमे रोमकपत्तनञ्च।
अधस्ततः सिद्धपुरं सुमेरुः
सौम्येऽथ याम्ये वड़वानलञ्च॥
कुङ्कुमपादान्तरितानि तानि
स्थानानि षड्गोलविदो वदन्ति॥"
इति सिद्धान्तशिरोमणिः॥

सिद्धपुष्पः, पुं, (सिद्धप्रियं यन्त्रसिद्धं वा पुष्पमस्य) करवीरवृक्षः। इति राजनिर्घण्टः॥

सिद्धप्रयोजनः, पुं, (सिद्धानां प्रयोजनं यत्र।) गौरसर्षपः। इति राजनिर्घण्टः॥

सिद्धमन्त्रः, पुं, (सिद्धो मन्त्रः।) सिद्धप्राप्तमन्त्रः। यथा, ब्रह्मवैवर्त्ते श्रीकृष्णजन्मखण्डे।७८।२१; २७—२८।
"द्वात्रिंशद्विधं सिद्धं सर्व्वसाधनकारणम्।
मन्मुखात् श्रूयतां नन्द सिद्धमन्त्रं गृहाण च॥"
"ओम् सर्व्वेश्वराय सर्व्वविघ्नविनाशिने मधुसूदनाय स्वाहेत्येवं मन्त्रश्च सर्व्वेषां कल्पपादपः।
सामवेदे च कथितः सिद्धानां सर्व्वसिद्धिदः॥
अनेन योगिनः सिद्धा मुनिन्द्राश्च सुरास्तथा।
शतलक्षजपेनैव मन्त्रसिद्धिर्भवेत् सताम्॥"

सिद्धमोदकः, पुं, (सिद्धान् मोदयतीति। मुद+णिच्+ण्वुल्।) तवराजोद्भवखण्डः। इति राजनिर्घण्टः॥

सिद्धयोगिनी, स्त्री, (सिद्धा योगिनी।) योगिनीविशेषः। इत्यपराजितास्तोत्रम्॥ (यथा, कथासरित्सागरे। ३७। १६१।
"इत्युक्तैव गतायाञ्च तस्यां सा सिद्धयोगिनी।
तत्प्रतीघातहेतोर्मामवोचत्सन्मोचिनी॥")

सिद्धरसः, पुं, (सिद्धो रसः।) पारदः। रससिद्धः। इत्यजयपालः॥

सिद्धरसः, त्रि, (सिद्धो रसो यस्य।) धातुप्रभृतिः। इति मेदिनी॥

सिद्धविद्या, स्त्री, (सिद्धा विद्या।) महाविद्याविशेषः। यथा,—
"कालो तारा महाविद्या षोड़शी भुवनेश्वरी।
भैरवी छिन्नमस्ता च विद्या धूमावती तथा॥
बगलामुखी सिद्धविद्या मातङ्गी कमलात्मिका
एता दश महाविद्याः सिद्धविद्याः प्रकीर्त्तिताः"
इति तन्त्रसारः॥

सिद्धसलिलं, क्ली, (सिद्धं पक्वं सलिलं यत्र।) काञ्जिकम्। इति त्रिकाण्डशेषः॥

सिद्धसाधनं, क्ली, (सिद्धस्य साधनम्।) सिद्धस्य वस्तुनः साधनम्। साध्यवत्त्वानिश्चयसत्त्वेऽप्यनुमानम्। यथा,—
"अतएव न स्वरूपासिद्धिः सिद्धसाधनं वा।"
इति सिद्धान्तलक्षणे जगदीशः॥

सिद्धसाधनः, पुं, (सिद्धानां साधनमस्मादिति।) गौरसर्षपः। इति राजनिर्घण्टः॥

सिद्धसाध्यः, पुं, (सिद्धात् साध्यः।) मन्त्रविशेषः। यथा,—
"सिद्धसिद्धो यथोक्तेन द्विगुणात् सिद्धसाध्यकः।
सिद्धसुसिद्धोऽर्द्धजपात् सिद्धारिर्हन्ति बान्धवान्॥"
इति तन्त्रसारः॥

सिद्धसिद्धः, पुं, (सिद्धात् सिद्धः।) मन्त्रविशेषः। यथा,—
"सिद्धसिद्धो यथोक्तेन द्विगुणात् सिद्धसाध्यकः।
सिद्धसुसिद्धोऽर्द्धजपात् सिद्धारिर्हन्ति बान्धवान्॥"
इति तन्त्रसारः॥

सिद्धसिन्धुः, स्त्री, (सिद्धसेविता सिन्धुः।) गङ्गा। इति त्रिकाण्डशेषः॥

सिद्धसुसिद्धः, पुं, (सिद्धात् सुसिद्धः।) मन्त्रविशेषः। अस्य प्रमाणं सिद्धसाध्यशब्दे द्रष्टव्यम्।

सिद्धसेनः, पुं, (सिद्धा सेना यस्य।) कार्त्तिकेयः। इति शब्दरत्नावली॥

सिद्धसेवितः, पुं, (सिद्धैः सेवितः।) वटुकभैरवः। इति तन्त्राष्टोत्तरशतनामस्तोत्रम्॥ सिद्धजनोपासिते, त्रि॥

सिद्धा, स्त्री, (सिध+क्तः। टाप्।) ऋद्धिः। इति राजनिर्घण्टः॥ योगिनीविशेषः। यथा, जातकदीपिकायाम्।